



SAOPĆENJE

FIRST RELEASE



Obavezni ste da prilikom dozvoljenih radnji, u svom proizvodu ili aplikaciji navedete izvor podataka.
You are required to specify a data source when allowed in your product or application.

GODINA/YEAR IV

SARAJEVO, 15.07.2026.

BROJ/NUMBER 1

DEMOGRAFIJA I SOCIJALNE STATISTIKE

DEMOGRAPHY AND SOCIAL STATISTICS

Istraživanje o troškovima rada 2024.

Labour cost survey 2024

U ovom saopćenju objavljuju se podaci za nivo Bosne i Hercegovine dobijeni putem Istraživanja o troškovima rada koje je provedeno u 2025. godini. Istraživanje o troškovima rada u Bosni i Hercegovini se provodi svake četiri godine, a obračunski period je prethodna poslovna godina. Broj poslovnih subjekata - pravnih osoba obuhvaćenih istraživanjem u 2024. godini je 3 753.

This Release contains data at state level received through the Labour Cost Survey conducted in year 2025. Labour Cost Survey is a survey conducted every four years. Data refer to the previous year. The sample size in year 2024 was 3 753 legal entities.

Tabela 1. Prosječni mjesečni troškovi rada po vrstama troškova u 2024. godini
Table1. Average monthly labour costs by types of costs, BiH 2024

u KM / in KM

Vrste troškova rada	Prosječni mjesečni troškovi rada po zaposlenom <i>Average monthly labour costs per employee</i>	Prosječni troškovi rada po izvršenom satu <i>Average labour costs per hour actually worked</i>	Types of labour costs
Ukupni troškovi rada	2 720	18,13	Total labour costs
Troškovi za plaće i naknade plaća	2 483	16,55	<i>Wages and salary costs</i>
Socijalni doprinosi	228	1,52	<i>Social contributions</i>
Troškovi stručnog usavršavanja	5	0,03	<i>Vocational training costs</i>
Drugi troškovi poslodavca	6	0,04	<i>Other expenditures</i>
Ostali porezi, doprinosi i izdaci	4	0,03	<i>Other taxes, contributions and expenditures</i>
Subvencije	7	0,04	<i>Subsidies</i>

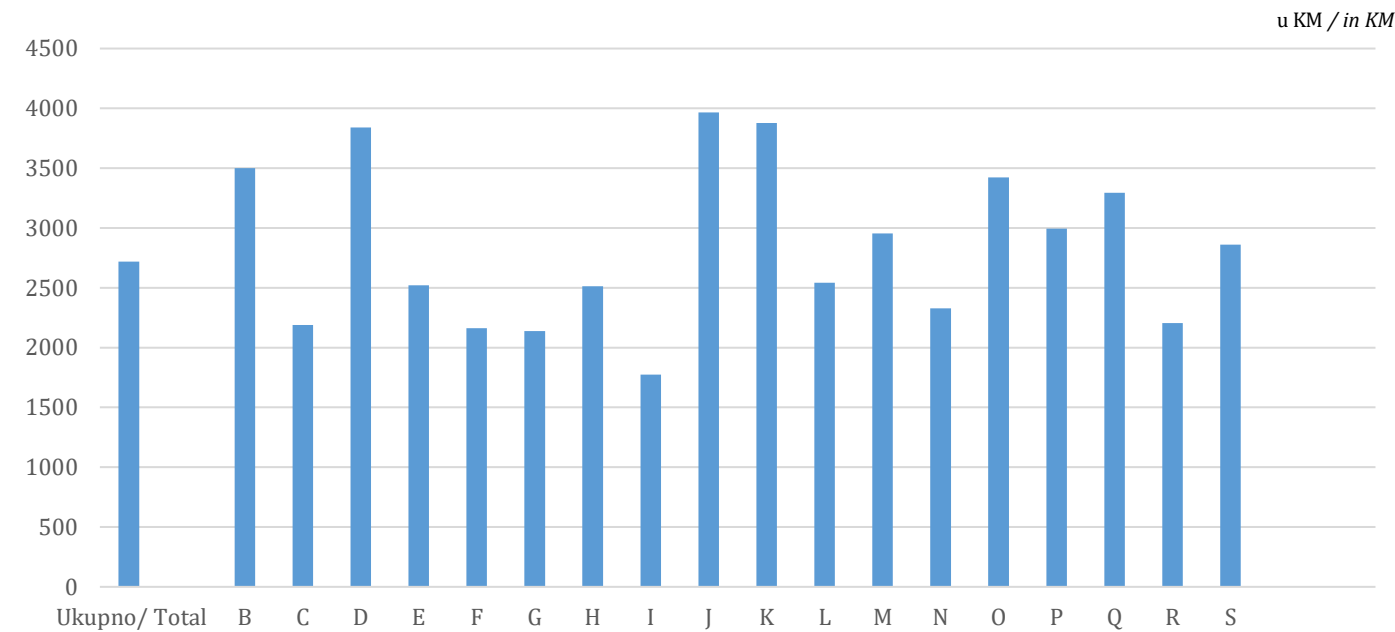
Prosječni mjesečni troškovi rada po zaposlenoj osobi u Bosni i Hercegovini za 2024. godinu iznosili su 2 720 KM.

Ukupne troškove rada poslodavca čine troškovi za plaće i naknade plaća, socijalni doprinosi, troškovi stručnog usavršavanja, drugi troškovi poslodavca i ostali porezi, doprinosi i izdaci umanjeni za iznose subvencija.

The average monthly labor costs per employee in Bosnia and Herzegovina in 2024 amounted to 2 720 KM.

Total labour costs are composed of wages and salaries, employers' social contributions, vocational training costs, other expenditure paid by employers, and taxes regarded as labour costs, less subsidies received.

Grafikon 1. Prosječni mjesečni troškovi rada po zaposlenom, prema djelatnostima KD BiH u 2024. godini
Graph 1. Average monthly labour costs per employee, by NACE Rev.2 sections, 2024



Područje djelatnosti prema KDBiH
CEA activity sections

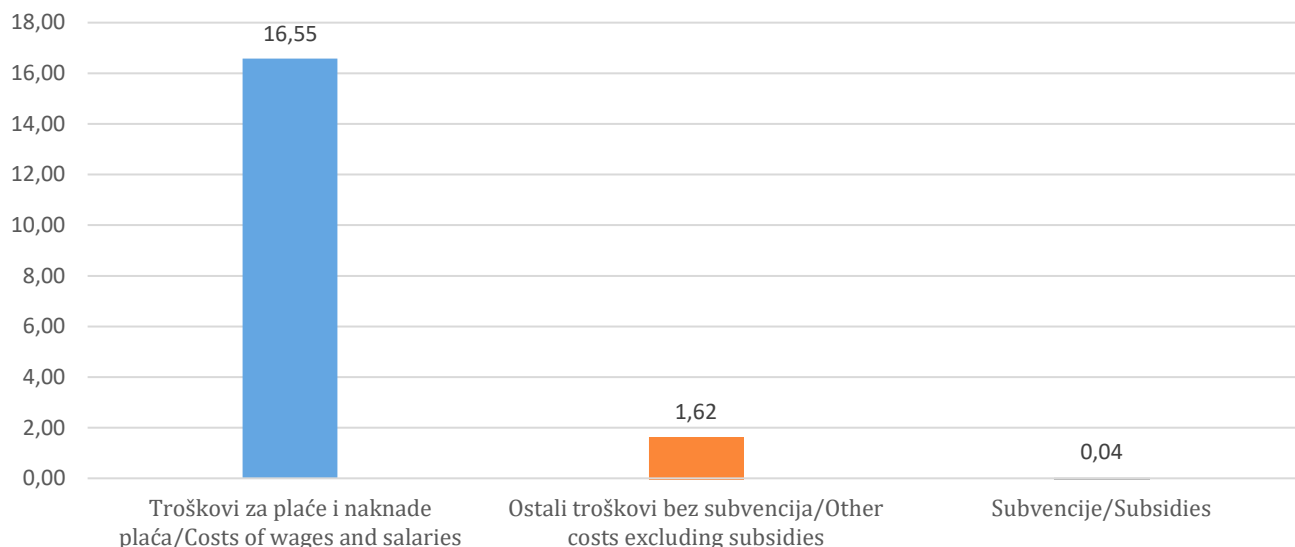
B	Vađenje ruda i kamena	B	Mining and quarrying
C	Prerađivačka industrija	C	Manufacturing
D	Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	D	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E	Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša	E	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F	Građevinarstvo	F	Construction
G	Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H	Prijevoz i skladištenje	H	Transportation and storage
I	Djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane	I	Accommodation and food service activities
J	Informacije i komunikacije	J	Information and communication
K	Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	K	Financial and insurance activities
L	Poslovanje nekretninama	L	Real estate activities
M	Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	M	Professional, scientific and technical activities
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	N	Administrative and support service activities
O	Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	O	Public administration and defence; compulsory social security
P	Obrazovanje	P	Education
Q	Djelatnosti zdravstvene i socijalne zaštite	Q	Human health and social work activities
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	R	Arts, entertainment and recreation
S	Ostale uslužne djelatnosti	S	Other service activities

Posmatrano prema Klasifikaciji djelatnosti KD BiH 2010 najviši troškovi rada po zaposlenom zabilježeni su u djelatnosti informacija i komunikacija 3 966 KM te finansijskim i djelatnostima osiguranja 3 877 KM, a najniži u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo) 1 774 KM i djelatnostima trgovine na veliko i malo i popravke motornih vozila i motocikala 2 139 KM.

According to the NACE Rev. 2 classification the highest monthly labour costs per employee were recorded in Information and Communication sector 3 966 KM and the Financial and insurance sections 3 877 KM, and the lowest in sections of Accommodation and food service activities 1 774 KM and Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles 2 139 KM.

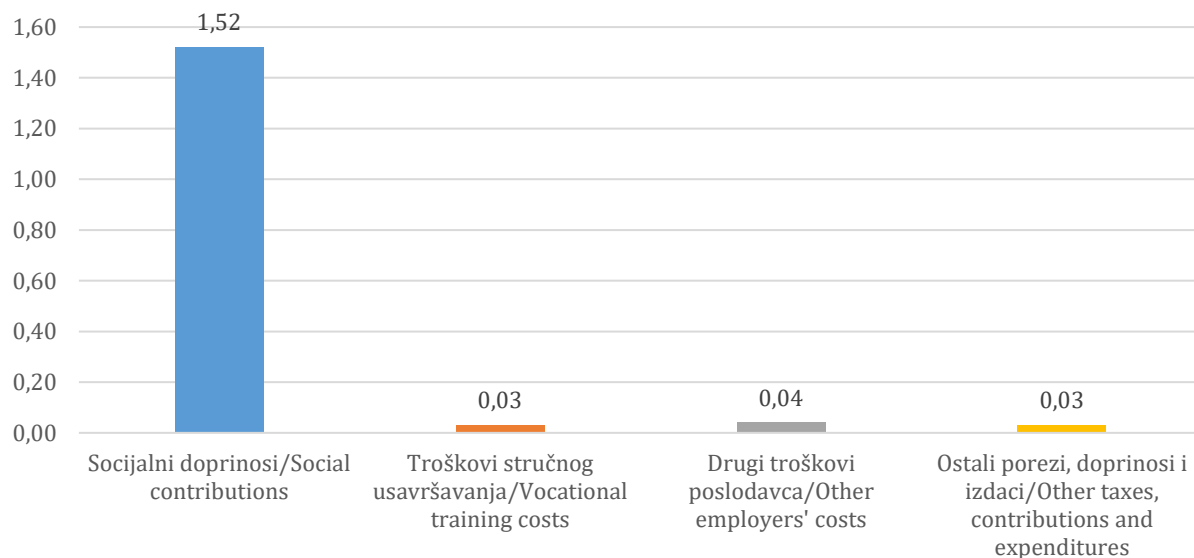
Grafikon 2. Prosječni troškova rada po izvršenom satu u KM, 2024. godina

Graph 2. Average labour costs per hour actually worked in KM, 2024



Grafikon 3. Ostali prosječni troškova rada bez subvencija po izvršenom satu u KM, 2024. godina

Graph 3. Average other labour costs, excluding subsidies, per hour actually worked in KM, 2024



Prosječni troškovi po izvršenom satu rada u 2024. godini iznosili su 18,13 KM. Poslodavci su najveći iznos izdvajali za troškove za plaće i naknade plaća 16,55 KM, dok su svi ostali troškovi rada iznosili 1,62 KM, a subvencije 0,04 KM.

Ostali troškovi rada obuhvataju: socijalne doprinose poslodavca, troškove stručnog usavršavanja, druge troškove poslodavca (troškove zaštite na radu i radne odjeće kao i troškove zapošljavanja novih zaposlenih) i ostale poreze i doprinose i izdatke (doprinose i poreze koje plaća poslodavac po osnovu plaća ili zapošljavanja).

U okviru ostalih troškova rada poslodavci su najveći iznos izdvajali za socijalne doprinose, koji su iznosili 1,52 KM po izvršenom satu rada. Za druge troškove poslodavci su izdvajali 0,04 KM, dok su za stručno usavršavanje te ostale poreze, doprinose i izdatke u prosjeku izdvajali po 0,03 KM.

The average labor costs per hour worked in 2024 amounted to 18,13 KM. Employers set aside the largest amount for the costs of salaries and wage compensations 16,55 KM, while all other labor costs amounted to 1,62 KM, and subsidies 0,04 KM.

Other costs include: social contribution, vocational training costs, other costs of employers (costs of safety at work and work clothes as well as costs of hiring new employees) and other taxes and contributions and expenses (contributions and taxes paid by the employer based on salaries or employment).

In other costs, the largest part was set aside for social contributions of 1,52 KM. Employers allocated 0,04 KM to other expenditure, while they spent an average of 0,03KM each on vocational training and on other taxes, social contributions, and expenditure.

Tabela 2. Prosječni mjesečni troškovi rada po zaposlenom, prema djelatnostima KD BiH u 2024. godini ¹⁾Table2. Average monthly labour costs per employee, by NACE rev.2, 2024 ¹⁾

u KM / in KM

Područja djelatnosti KD	Ukupni troškovi rada <i>Total Labour costs</i>	Naknade zaposlenima <i>Compensation of employees</i>			Troškovi stručnog usavršav anja <i>Vocation al training costs</i>	Ostali troškovi <i>Other expenditur e</i>	Ostali porezi, doprinosi i izdaci <i>Other taxes contributio ns and expenditur es</i>	Minus: subvencije <i>Less: subsidies</i>	NACE Rev. 2 sections
		Ukupno <i>Total</i>	Troškovi za plaće i naknade plaća <i>Wages and salaries costs</i>	Socijalni doprinosi <i>Social contributio ns</i>					
UKUPNO	2 720	2 711	2 483	228	5	6	4	7	TOTAL
B Vađenje ruda i kamena	3 501	3 485	3 201	284	2	11	8	5	B Mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	2 190	2 181	1 999	182	(4)	9	3	(8)	C Manufacturing
D Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	3 840	3 816	3 512	304	6	14	9	5	D Electricity. gas. steam and air conditioning supply
E Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	2 520	2 518	2 303	215	(2)	11	(3)	13	E Water supply; sewerage. waste management and remediation activities
F Građevinarstvo	2 163	2 150	1 974	176	(3)	(11)	((2))	.	F Construction
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	2 139	2 129	1 966	163	(4)	6	4	(4)	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Prijevoz i skladištenje	2 512	2 523	2 321	202	8	4	3	27	H Transportation and storage
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	1 774	1 774	1 627	147	.	((4))	(3)	.	I Accommodation and food service activities
J Informacije i komunikacije	3 966	3 954	3 562	392	(7)	4	(7)	(6)	J Information and communication
K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	3 877	3 850	3 547	302	20	4	7	4	K Financial and insurance activities
L Poslovanje nekretninama	2 542	2 542	2 319	223	(1)	(6)	((3))	10	L Real estate activities
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	2 954	2 972	2 727	245	9	(4)	(5)	(34)	M Professional. scientific and technical activities
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	2 327	2 317	2 126	191	2	8	4	4	N Administrative and support service activities
O Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	3 422	3 409	3 079	330	4	6	(4)	.	O Public administration and defence; compulsory social security
P Obrazovanje	2 994	2 990	2 768	222	.	2	(3)	.	P Education
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne zaštite	3 295	3 288	2 992	296	8	3	(3)	(7)	Q Human health and social work activities
R Umjetnost, zabava i rekreacija	2 205	2 201	2 040	161	(1)	3	(3)	(3)	R Arts. entertainment and recreation
S Ostale uslužne djelatnosti	2 862	2 859	2 627	232	((3))	.	(5)	(13)	S Other service activities

¹⁾ Troškovi rada po zaposlenom odnose se na broj zaposlenih preračunat u ekvivalent punog radnog vremena/
Labour cost per employee refers to employees converted into full time employees

Tabela 3. Prosječni mjesečni troškovi rada po zaposlenom prema sektorima djelatnosti KD BiH u 2024. godini
 Table 3. Average monthly labour costs per employee, by NACE Rev.2 groups, 2024

u KM / in KM

Sektori djelatnosti	Ukupni troškovi rada <i>Total Labour costs</i>	Naknade zaposlenima Compensation of employees			Troškovi stručnog usavršavanja <i>Vocational training costs</i>	Ostali troškovi <i>Other Labour costs</i>	Ostali porezi, doprinosi i izdaci <i>Other taxes, contributions and expenditures</i>	Minus: subvencije <i>Less: subsidies</i>	<i>NACE Rev.2 groups</i>
		Ukupno <i>Total</i>	Troškovi za plaće i naknade plaća <i>Wages and salaries costs</i>	Socijalni doprinosi <i>Social contributions</i>					
Ukupno	2 720	2 711	2 483	228	5	6	4	7	<i>Total</i>
Nepoljoprivredne djelatnosti	2 441	2 430	2 229	201	(4)	10	4	7	<i>Industry</i>
Uslužne djelatnosti	2 859	2 852	2 610	242	5	5	4	7	<i>Services</i>

Tabela 4. Udio prosječnih mjesečnih troškova rada u ukupnim troškovima rada prema grupama djelatnosti KD BiH u 2024. godini
 Table 4. Share of average monthly labour costs in total labour costs, by NACE Rev.2 groups, 2024

(%)									
Sektori djelatnosti	Ukupni troškovi rada <i>Total Labour costs</i>	Naknade zaposlenima <i>Compensation of employees</i>			Troškovi stučnog usavršavanja <i>Vocational training costs</i>	Ostali troškovi <i>Other Labour costs</i>	Ostali porezi, doprinosi i izdaci <i>Other taxes, contribution s and expenditures</i>	Minus: subvencije <i>Less: subsidies</i>	<i>NACE Rev.2 groups</i>
		Ukupno <i>Total</i>	Troškovi za plaće i naknade plaća <i>Wages and salaries costs</i>	Socijalni doprinosi <i>Social contributi ons</i>					
Ukupno	100,00	99,70	91,30	8,40	0,17	0,24	0,14	0,25	<i>Total</i>
Nepoljopri vredne djelatnosti	100,00	99,56	91,33	8,23	(0,16)	0,42	0,15	0,29	<i>Industry</i>
Uslužne djelatnosti	100,00	99,75	91,29	8,47	0,18	0,16	0,14	0,23	<i>Services</i>

Tabela 5. Mjesečni prosjek plaćenih i izvršenih sati rada po zaposlenom, prema djelatnostima KD BiH u 2024. godini

Tabele 5. Average monthly hours paid and hours actually worked per employee, by NACE Rev.2, 2024

u KM / in KM

Područje djelatnosti	Plaćeni sati rada <i>Hours paid</i>	Izvršeni (efektivni) sati rada <i>Hours actually worked</i>	Udio izvršenih sati rada u plaćenim satima rada (plaćeni sati rada = 100) <i>Share of hours actually worked in total hours paid (total hours paid=100)</i>	NACE Rev.2
UKUPNO	174	150	86,3	TOTAL
NEPOLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI	175	151	86,5	INDUSTRY
B Vađenje ruda i kamena	183	151	82,7	B Mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	173	150	86,8	C Manufacturing
D Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	179	149	83,1	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša	179	152	85,2	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Građevinarstvo	174	157	90,2	F Construction
USLUŽNE DJELATNOSTI	173	149	86,2	SERVICES
G Trgovina na veliko i malo; popravlak motornih vozila i motocikala	172	154	89,3	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Prijevoz i skladištenje	172	151	87,8	H Transportation and storage
I Djelatnosti pružanja smještaja, te pripreme i usluživanja hrane (hotelijerstvo i ugostiteljstvo)	170	155	91,5	I Accommodation and food service activities
J Informacije i komunikacije	174	151	86,6	J Information and communication
K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	173	146	84,5	K Financial and insurance activities
L Poslovanje nekretninama	172	153	88,8	L Real estate activities
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	172	152	88,7	M Professional, scientific and technical activities
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	172	152	88,3	N Administrative and support service activities
O Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	178	148	83,5	O Public administration and defence; compulsory social security
P Obrazovanje	171	144	84,3	P Education
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne zaštite	175	144	82,3	Q Human health and social work activities
R Umjetnost, zabava i rekreacija	174	155	89,1	R Arts, entertainment and recreation
S Ostale uslužne djelatnosti	173	150	86,3	S Other service activities

Tabela 6. Prosječni mjesečni troškovi rada po izvršenom (efektivnom) satu, prema djelatnostima KD BiH u 2024. godini
Table 6. Average monthly labour costs per hour actually worked, by NACE rev.2, 2024

u KM / in KM

Područja djelatnosti KD	Ukupni troškovi rada <i>Total Labour costs</i>	Naknade zaposlenima <i>Compensation of employees</i>			Troškovi stručnog usavršav anja <i>Vocation al training costs</i>	Ostali troško vi <i>Other expendit ure</i>	Ostali porezi, doprinosi i izdaci <i>Other taxes contributi ons and expenditur es</i>	Minus: subvencije <i>Less: subsidies</i>	NACE Rev.2 sections
		Ukupno <i>Total</i>	Troškovi za plaće i naknade plaća <i>Wages and salaries costs</i>	Socijalni doprinosi <i>Social contributions</i>					
UKUPNO	18,13	18,07	16,55	1,52	0,03	0,04	0,03	0,04	TOTAL
B Vađenje ruda i kamena	23,17	23,07	21,18	1,88	0,01	0,08	0,05	0,03	B Mining and quarrying
C Prerađivačka industrija	14,58	14,52	13,31	1,21	(0,03)	0,06	0,02	(0,05)	C Manufacturing
D Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	25,78	25,62	23,58	2,04	0,04	0,10	0,06	0,03	D Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E Snabdijevanje vodom; uklanjanje otpadnih voda, upravljanje otpadom, te djelatnosti sanacije okoliša	16,55	16,53	15,12	1,41	(0,01)	0,07	(0,02)	0,09	E Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F Građevinarstvo	13,75	13,67	12,55	1,12	(0,02)	(0,07)	((0,02))	.	F Construction
G Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala	13,91	13,85	12,79	1,06	(0,02)	0,04	0,03	(0,03)	G Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H Prijevoz i skladištenje	16,69	16,77	15,42	1,35	0,05	0,03	0,02	0,18	H Transportation and storage
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	11,42	11,42	10,48	0,95	.	((0,02))	(0,02)	.	I Accommodation and food service activities
J Informacije i komunikacije	26,26	26,18	23,59	2,60	(0,05)	0,02	(0,05)	(0,04)	J Information and communication
K Finansijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	26,50	26,31	24,24	2,07	0,14	0,03	0,05	0,03	K Financial and insurance activities
L Poslovanje nekretninama	16,62	16,62	15,16	1,46	(0,00)	(0,04)	((0,02))	0,07	L Real estate activities
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	19,41	19,52	17,91	1,61	0,06	(0,02)	(0,03)	(0,23)	M Professional, scientific and technical activities
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	15,31	15,24	13,99	1,26	0,01	0,06	0,03	0,03	N Administrative and support service activities
O Javna uprava i odbrana, obavezno socijalno osiguranje	23,06	22,97	20,75	2,22	0,03	0,04	(0,03)	.	O Public administration and defence; compulsory social security
P Obrazovanje	20,78	20,75	19,21	1,54	.	0,01	(0,02)	.	P Education
Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne zaštite	22,92	22,87	20,81	2,06	0,06	0,02	(0,02)	(0,05)	Q Human health and social work activities
R Umjetnost, zabava i rekreacija	14,25	14,23	13,18	1,04	(0,01)	0,02	(0,02)	(0,02)	R Arts, entertainment and recreation
S Ostale uslužne djelatnosti	19,13	19,12	17,56	1,55	((0,02))	.	(0,03)	((0,08))	S Other service activities

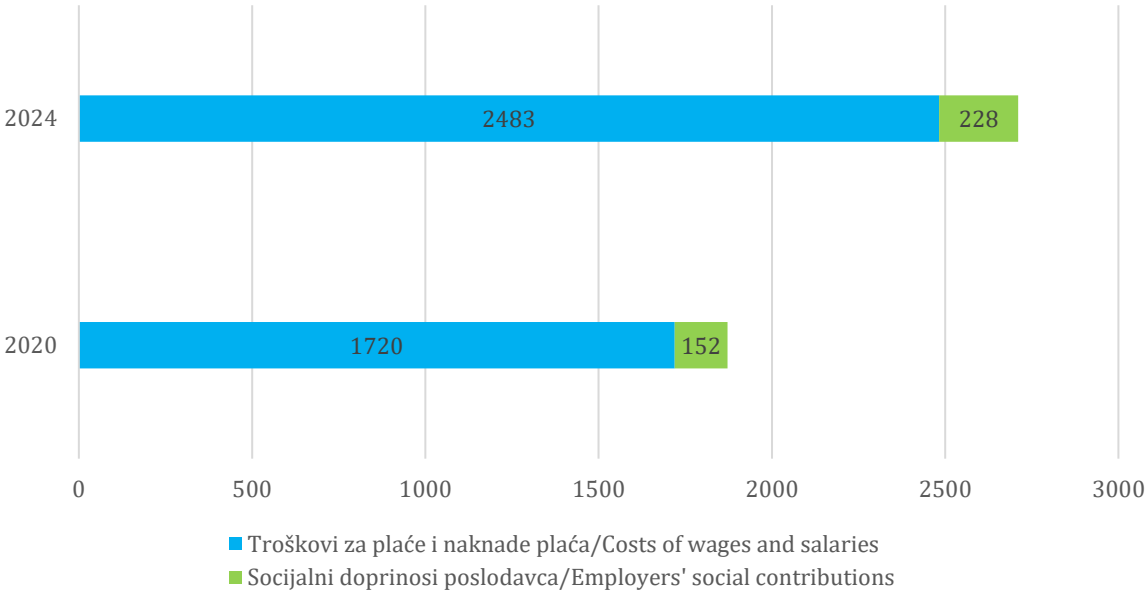
Tabela 7. Prosječni mjesečni troškovi rada po izvršenom (efektivnom) satu rada, prema grupama KD BiH u 2024. godini

Table 7. Average monthly labour costs per hour actually worked, by NACE Rev.2 groups, 2024

u KM / in KM									
Sektori djelatnosti	Ukupni troškov i rada <i>Total Labour costs</i>	Naknade zaposlenima <i>Compensation of employees</i>			Troškovi stručnog usavršavanja <i>Vocational training costs</i>	Ostali troško vi <i>Other Labour costs</i>	Ostali porezi, doprinosi i izdaci <i>Other taxes, contributions and expenditures</i>	Minus: subvencij e Less: subsidies	NACE Rev.2 groups
		Ukupno <i>Total</i>	Troškovi za plaće i naknade plaća <i>Wages and salaries costs</i>	Socijalni doprinosi <i>Social contributions</i>					
Ukupno	18,13	18,07	16,55	1,52	0,03	0,04	0,03	0,04	Total
Nepoljoprivre dne djelatnosti	16,14	16,07	14,74	1,33	(0,03)	0,07	0,02	0,05	Industry
Uslužne djelatnosti	19,14	19,09	17,47	1,62	0,03	0,03	0,03	0,04	Services

Grafikon 4. Prosječni mjesečni troškovi rada po zaposlenom u KM, 2020/2024

Graph 4. Average monthly labour costs per employee in KM, 2020/2024

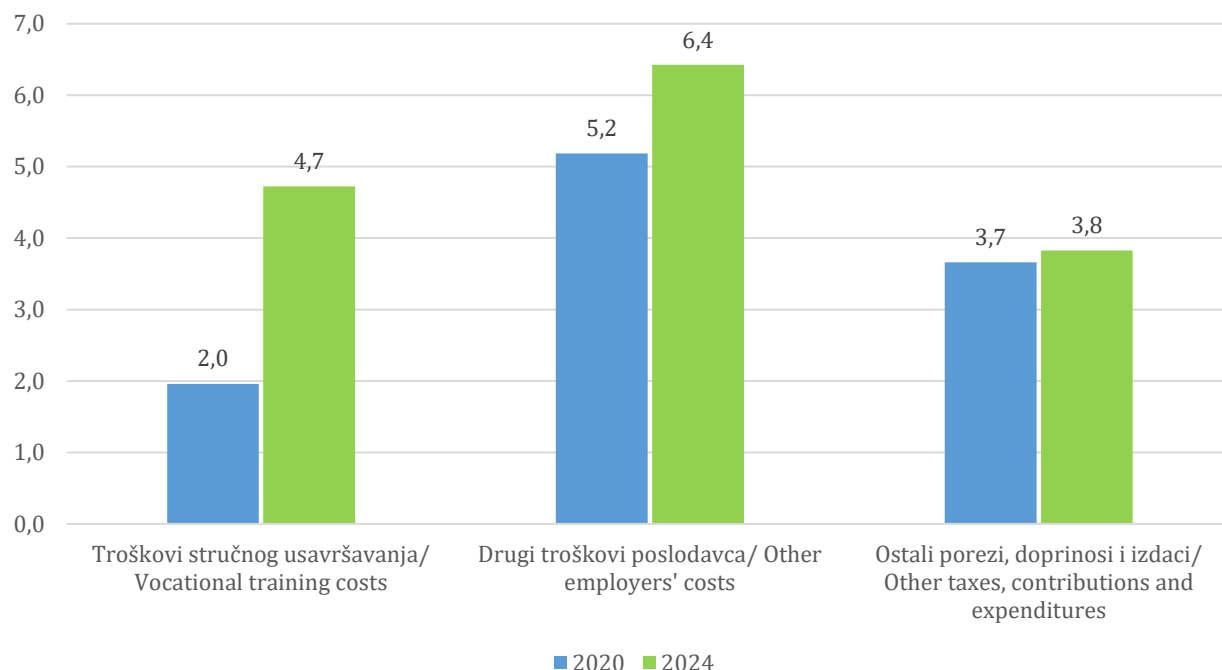


U odnosu na 2020. godinu, prosječni troškovi poslodavca po zaposlenom, koji se odnose na troškove za plaće i naknade plaća su u 2024. godini veći za 44,4%, a troškovi za socijalne doprinose su veći za 49,9%.

Compared to 2020 the highest growth of 44,4% was recorded by the average costs of the employer, per hour worked, which relate to wages and salaries costs, Social contribution costs increased for 49,9%.

Grafikon 5. Ostali prosječni mjesečni troškovi rada po zaposlenom u KM, 2020/2024

Graph 5. Average monthly labour costs per employee in KM, 2020/2024



U dijelu troškova koji se odnose na troškove stručnog usavršavanja, druge troškove zaposlenih, ostale poreze, doprinose i izdatke najveći rast u odnosu na 2020. godinu uočen je u troškovima stručnog usavršavanja i iznosi 140,9%.

U odnosu na 2020. godinu ostali porezi, doprinosi i izdaci povećali su se za 4,5%.

Iznos subvencija se oduzima od ukupnih troškova rada i u odnosu na 2020. godinu je povećan za 83,3% i u 2024. godini iznosi 7 KM.

In the part of costs related to vocational training costs, other employee costs, other taxes, contributions and expenditures the largest increase compared with 2020 was recorded for vocational training costs, which rose by 140,9%.

Compared with 2020, other taxes, social contributions, and expenses increased by 4,5%.

The amount of subsidies is deducted from the total labor costs and compared to 2020 subsidies increased by 83,3%, amounting to 7 KM in 2024.

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Istraživanje o troškovima rada provodi se u skladu sa regulativama i preporukama EU: Regulativa Vijeća EU br. 530/1999, regulative Evropske komisije br. 1726/1999 i 1737/2005, kao i metodološkim uputstvima Evropske statističke kancelarije EUROSTAT.

Cilj Istraživanja o troškovima rada

Istraživanjem o troškovima rada prikupljaju se podaci o isplaćenim plaćama i ostalim troškovima rada koje poslodavac plaća za zaposlene osobe, gledano s aspekta troškova poslodavca, a ne sa aspekta primanja zaposlenih.

Ovi podaci omogućavaju poslodavcima i kreatorima ekonomske politike uvid u stanje i strukturu troškova rada u Bosni i Hercegovini.

Jedinica posmatranja i jedinica anketiranja

Jedinice posmatranja u ovom istraživanju su aktivni poslovni subjekti – pravne osobe. Podaci su prikupljeni za pravne osobe kao cjelinu, a ne prema pripadajućim jedinicama u sastavu.

Uzorak

Okvir za izbor uzorka za ovo istraživanje su pravne osobe iz Statističkog poslovnog registra, koji imaju 10 i više zaposlenih. Okvirom su obuhvaćene pravne osobe iz svih područja djelatnosti KD BiH 2010, osim područja: A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov.

Okvir uzorka je stratifikovan prema pretežnoj djelatnosti pravne osobe na nivou oblasti KD BiH 2010 i prema veličini pravne osobe (prema broju zaposlenih).

Korištena je kombinovana metoda izbora pravnih osoba (stratifikovanog slučajnog uzorka i punog obuhvata), u zavisnosti od njihove veličine. Obuhvaćene su sve pravne osobe sa 50 i više zaposlenih, dok su ostale (od 10 do 49 zaposlenih) izabrane metodom slučajnog uzorka.

Obuhvat istraživanja

Od izabranih pravnih osoba prikupljeni su podaci za sve zaposlene koji imaju zasnovan radni odnos na određeno ili neodređeno vrijeme, bez obzira da li rade puno ili kraće od punog radnog vremena, a primili su plaću. Nisu uključena primanja osoba angažovanih po osnovu ugovora o djelu ili autorskom ugovoru, putem omladinskih i studentskih servisa, te učenika i studenata na praksi.

METHODOLOGICAL NOTICES

Labour Cost Survey is carried out in accordance with the Regulations and Recommendations of the EU: Council Regulation no. 530/1999, the European Commission Regulations no. 1726/1999 and 1737/2005, as well as the methodological guidelines of the European Statistical Office Eurostat.

The main goal of the survey

Labour Cost Survey obtains data on wages and salaries and other labour costs, paid by employer to employees.

These data allow employers and economic policy makers insight into the level and structure of the labour cost in Bosnia and Herzegovina.

Observation unit

The units of observation in this survey are active legal entities. Data were collected for legal entities as a whole, and not according to the corresponding local units.

Sample

The sample frame for this survey are legal entities from Statistical Business Register with 10 or more employees. This frame includes legal entities from all sections of activities NACE Rev.2, except: A Agriculture, forestry and fishing.

Sample frame was stratified according to the division of NACE Rev.2., and the size of the legal entity (on the basis of number of employees).

Legal entities with 50 or more employees were all included, while other entities (from 10 to 49 employees) were chosen on the basis of random sample method.

Coverage

Data were collected for all employees from personnel records, irrespective of the type of employment (temporary or permanent) and duration of working hours (full time or part time), if they received salary. Labour cost of persons that work on the basis of author contracts, contracts concluded with young people's or students' unions are not included.

Istraživanjem o troškovima rada obuhvaćeni su samo isplaćeni troškovi rada za 2020. godinu. Obračunati a neisplaćeni troškovi rada za 2020. godinu, nisu obuhvaćeni ovim istraživanjem. Troškovima rada nisu obuhvaćena primanja koja se odnose na refundiranu plaću ili refundiranu naknadu plaće.

Periodika prikupljanja podataka

Istraživanje o troškovima rada se provodi u četvorogodišnjoj dinamici, prema zahtjevima EU. Prvo istraživanje ove vrste provedeno je za referentnu 2009. godinu.

Bazni koncepti i definicije

Ukupni troškovi rada iskazani su u bruto iznosu i obuhvaćaju:

- a) troškove za plaće i naknade plaća,
- b) socijalne doprinose,
- c) troškove stručnog usavršavanja
- d) druge troškove poslodavca,
- e) druge poreze, doprinose i izdatke, umanjene za iznos
- f) subvencija za troškove rada.

a) **Troškovi za plaće i naknade plaća** obuhvataju: bruto plaće (osnovne plaće i dodaci na plaće, isplate po osnovu lične poslovne uspješnosti ili poslovnog uspjeha preduzeća), **naknade bruto plaća** (za dane godišnjeg odmora, naknade za odsustvovanje sa posla za vrijeme državnih i vjerskih praznika i neradnih dana utvrđenih zakonom, naknade plaća za prekide u radu bez krivice zaposlenih), **ostale naknade** (topli obrok, prijevoz, regres, jubilarne nagrade, naknade članova upravnog i nadzornog odbora ako su u radnom odnosu kod isplatioca i sl.), **isplate u naturi** - proizvodima preduzeća (isplate plaća u naturi i ostalih naknada u proizvodima preduzeća, stambeni smještaj zaposlenih, troškovi korištenja službenog automobila u privatne svrhe).

Osnovna plaća i dodaci na plaću obuhvataju: isplate osnovne plaće, dodatke na radni staž, dodatke za rad u smjenama, dežurstva, noćni rad, prekovremeni rad, rad nedjeljom i praznikom, dodatke zbog loših uslova rada i dr.

Isplate po osnovu lične poslovne uspješnosti obuhvataju: isplate zaposlenim na osnovu lične poslovne uspješnosti (količina obavljenog posla, kvalitet rada, inventivnost i inovacije).

Data on labour cost collected with this survey refers on payed out labor cost, but not on accounted labour cost, not payed. Labour costs do not cover refunded salaries or refunded compensations of salaries.

Periodicity of survey

Labour Cost Survey is carried out every four years, according to EU Regulations and Recommendations. The first one was conducted for referent 2009. year.

Definitions

Total labour costs cover:

- a) wages and salaries,*
- b) social contributions,*
- c) vocational training costs,*
- d) other labour costs,*
- e) other taxes, contributions and expenses, less*
- f) subsidies.*

*a) **Wages and salaries** cover: **gross wages** (basic wages/salaries and supplements, payment on the basis of personal effectiveness and additional cash payment as a result of effectiveness of the enterprise), **wage/salary compensation** for (annual leave, public holidays and other paid not worked days), **other payments** (for meal, transport, jubilee rewards, allowances for members of Steering Committee employed in organisation etc.), **payments in kind** (company products, costs of housing for employees, cars costs and other payment in kind).*

***Basic wage/salary and supplements** cover payment of basic wages, working span bonus, shift work bonus, divided working hour's bonus, turn of duty, night work, overtime work, work on Sundays, public holidays and days off, bonuses for dangerous working environment etc.*

***Payments based on individual performance** comprise **payments** made to employees according to their individual work performance, including the quantity and quality of work performed, as well as creativity and innovation.*

Dodatne isplate po osnovu uspješnosti poslovanja preduzeća obuhvataju: dodatne isplate zaposlenim na osnovu periodičnog i završnog obračuna, 13. plaću i druge isplate prema kolektivnom ugovoru ili unutrašnjem pravilniku poslovnog subjekta.

Naknade plaće za vrijeme godišnjeg odmora, državnih ili vjerskih praznika i neradnih dana utvrđenih zakonom obuhvataju: isplaćene naknade plaće zaposlenim osobama za vrijeme godišnjeg odmora, praznika i neradnih dana određenih zakonom. Također su uključene naknade za vrijeme odsutnosti za stručno usavršavanje, prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju, za vrijeme prekida rada zbog elementarnih nepogoda, nestanka energije, kvara mašina ili uređaja, nedostatka sirovina, štrajkova i drugih slučajeva propisanih zakonom, kolektivnim ugovorom ili općim aktom.

Ostale naknade obuhvataju: topli obrok, prijevoz, regres, jubilarne nagrade, naknade članova upravnog i nadzornog odbora ako su u radnom odnosu kod isplatioca i sl.

Isplate u naturi obuhvataju: neto troškove preduzeća za proizvode koji su bili darovani zaposlenima, ili razliku nabavne cijene i cijene po kojoj su proizvodi bili prodani zaposlenim osobama, robne bonove, bonove za ishranu i kupone za prijevoz.

Troškovi stambenog smještaja zaposlenih osoba obuhvataju: troškove stambenog prostora koji je u vlasništvu preduzeća (troškovi održavanja i administracije, troškovi poreza i osiguranja povezanih s takvim smještajem), troškove rente koju plaća poslodavac za svoje zaposlene i troškove za gradnju ili kupovinu smještajnih objekata od strane zaposlenih lica (razlika između tržišno određenih kamatnih stopa i onih koje su stvarno date zaposlenima).

Troškovi za automobile obuhvataju: troškove za privatnu upotrebu službenih automobila od strane zaposlenih osoba (trošak leasinga, amortizacije, premije osiguranja, održavanja, popravaka, parkiranja, garažiranja, goriva i slično).

Ostale isplate u naturi: uključuju troškove za popravke, održavanje i amortizaciju prostora za pružanje usluga s područja kulture, sporta i ostalih slobodnih aktivnosti u vezi sa zaposlenim osobama; troškove čuvanja djece zaposlenih (troškove vrtića i čuvanja djece kod kuće); prigodne darove za djecu zaposlenih, troškove mobitela, troškove za odmarališta, uplate poslodavca u fondove sindikata, stipendije prema ugovoru o školovanju i slično.

Ne uključuju troškove za plaće, naknade plaće i doprinose osobama zaposlenih u vlastitom preduzeću za usluge s područja kulture, sporta i ostalih slobodnih aktivnosti, sve oblike subvencija, troškove za odjeću namijenjenu upotrebi na radnom mjestu, investicije u objekte, prostore, prijevozna sredstva i opremu te novčanu pomoć iz različitih fondova.

***Additional cash payment as a result of effectiveness of the enterprise** covers additional payments on the basis of periodical and final accounts, 13th payment, and some other additional payment defined by the collective agreement or by internal acts of the enterprise.*

***Wage/salary compensation for annual holiday, public holidays etc.** covers paid compensations of employees' wages/salaries for annual holiday, public holidays and days off, vocational training costs, retraining or additional training, interruption of work due to natural disasters, electricity cut-out, breakdown of machinery and equipment, lack of raw material, strikes and other cases defined by law, a collective agreement or a general act.*

***Other payment** covers: payments for meal, transport, jubilee rewards, allowances for members of Steering Committee employed in organisation etc.*

***Payment in kind** covers net costs of the enterprise for products given away to employees, or the difference between the purchase price and the price at which the products were sold to employees, goods coupons, vouchers for meals and coupons for transportation.*

***Costs of housing for employees** covers employer's costs of maintenance, repair and management of accommodation facilities and equipment for employees, taxes and insurance, employer's costs of rent for employees' accommodation, costs of housing loans (the difference between the bank interest and the employer's interest).*

***Car costs** covers cost of personal use of company cars by employees (costs of leasing or depreciation, insurance, maintenance, repair, parking, fuel and similar).*

***Other payment in kind** covers costs of maintenance, repair and depreciation of premises for services and costs of services from the fields of culture, sport and other leisure activities in connection with employees, costs of babysitting children of employees (costs of kindergartens and of child care at home), gifts for children of employees, the cost of cell phones, costs for recreation facilities, employer's payment for trade union, grants under a contract of training etc.*

Not covered are costs of wages and salaries, compensation and contributions of employees responsible for services in the field of culture, sports and other leisure activities in their own company, all forms of subsidies, costs of clothing to be used at the workplace, investment in buildings, premises, means of transport and equipment, and monetary assistance from various funds.

b) Socijalni doprinosi poslodavca obuhvataju: **indirektne doprinose poslodavca za socijalno osiguranje** (zakonski propisane doprinose na teret poslodavca i dodatne isplate koje idu na teret poslodavca, a namijenjene su za socijalnu sigurnost zaposlenika), i **direktne doprinose za socijalno osiguranje** (naknade plaća za dane bolovanja na teret poslodavca, premije osiguranja zaposlenih, pomoć zaposlenima i njihovim porodicama, otpremnine zaposlenima za čijim radom je prestala potreba, otpremnine za odlazak u penziju i sl.).

c) Troškovi stručnog usavršavanja obuhvataju: troškove za obuke, kurseve, seminare, stručno usavršavanje, za vanjske instruktore na teret poslodavca i sl. Ovdje spadaju takođe troškovi održavanja, popravke i amortizacije prostora i opreme koji su namijenjeni isključivo za stručno usavršavanje, izdatke za pomagala koja se koriste za usavršavanje. Ovi troškovi ne obuhvataju plaće i naknade plaća i doprinosa za instruktore zaposlene u preduzeću, ulaganja u prostore i opremu namijenjenu usavršavanju i troškove stručnog usavršavanja koje plaćaju zaposleni.

d) Drugi troškovi poslodavca obuhvataju: troškove zaštite na radu i radne odjeće kao i troškove zapošljavanja novih zaposlenih (troškovi oglasa, konkursa i sl.).

e) Drugi porezi, doprinosi i izdaci obuhvataju ostale doprinose i poreze koje plaća poslodavac po osnovu plaća ili zapošljavanja. Ova varijabla obuhvata npr.: doprinose i poreze koje plaća poslodavac zato što zapošljava premalo osoba sa invaliditetom, zatim doprinose i poreze za nepoštivanje odredaba zakona o radu, članarine tj. doprinose privrednim komorama, te ostale slične doprinose ili poreze.

f) Subvencije za troškove rada obuhvataju sve vrste subvencija od države ili drugih poduzeća ili organizacija usmjerenih isključivo za subvencioniranje dijela ili ukupnih troškova rada. Subvencije se odbijaju od ukupnih troškova rada. Isključuju se subvencije koje pokrivaju doprinose i plaćanja za socijalnu zaštitu, troškove stručnog usavršavanja i refundirana sredstva od strane Federalnog zavoda za zdravstveno osiguranje ili Federalnog zavoda za mirovinsko ili invalidsko osiguranje i Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske ili Republičkog fonda za mirovinsko ili invalidsko osiguranje.

Plaćeni sati rada obuhvataju sate za koje je zaposlena osoba primila plaću, a uključuju izvršene sate rada u punom radnom vremenu, kraćem ili dužem od punog radnog vremena i neizvršene, a plaćene sate rada (godišnji odmor, praznici i slobodni dani, odsutnost zbog bolesti koju plaća poslodavac i drugi placeni, a neizvršeni sati).

Nisu uključeni refundirani sati (porodiljsko odsustvo, skraćeno radno vrijeme roditelja, bolovanje koje ne plaća poslodavac i drugi refundirani sati).

b) Employers' social contributions cover: **indirect social security contributions** (employer's statutory social security contributions and additional employer's payment for social security of employees **and direct social security contributions** (sicknes), benefit, redundancy payment for permanent lay-offs, solidarity assistance and payments for retirement).

c) Vocational training costs paid by employer cover costs of courses, seminars, conferences and vocational training for external instructors paid by the employer, costs of maintenance, repair and depreciation of premises and equipment intended exclusively for training, costs of tools and instruments used for training. These costs exclude wages and compensation of wages, as well as employers' social contributions for trainers employed by the enterprise, investments in training premises and equipment, and vocational training costs borne by employees.

d) Other labour costs paid by employer cover expenditure for working clothes, protective clothes and protection instruments paid by employers and intended for use at the workplace, and recruitment costs (costs of advertising job vacancies, testing, cost to the recruitment agencies etc.).

e) Other taxes, contributions and expenditures include: contributions and taxes paid by the employer because they do not employ the legally prescribed number of persons with disabilities, taxes for non-compliance with the provisions of the law on labor, membership fees, contribute to the chambers of commerce, and other similar contributions or taxes.

f) Subsidies cover all types of subsidies paid by the state or other enterprises, companies and organisations with the purpose to subsidise part of the labour costs or total labour costs, but not intended to cover social security, vocational training costs and reimbursed costs. Subsidies reduce labour costs. Subsidies covering contributions and payments for social protection, vocational training costs and reimbursed funds by the Federal Health Insurance Institute or the Federal Pension or Disability Insurance Institute and the Republika Srpska Health Insurance Fund or the Republic Pension or Disability Insurance Fund are exclude.

Paid hours cover total number of hours paid by the employer to all employees. These hours include actually worked hours in full time, part time and overtime, and paid but not worked hours (annual leave, public holidays and days off, absence due to sickness paid by the employer, and other paid but not worked hours).

Not covered are reimbursed hours (maternity leave, nursing, sick leave that are not paid by employer and similar and similar).

Izvršeni sati rada su dio ukupno plaćenih sati rada, i obuhvaćaju izvršene, stvarno odrađene sate rada (efektivne sate rada) u punom radnom vremenu, u radnom vremenu kraćem ili duljem od punog radnog vremena. Također su uključeni i sati kada su zaposlene osobe bile na radnom mjestu, a nisu radile zbog kvara ili čišćenja strojeva, pripreme ili čišćenja alata, trenutnog nedostatka posla, odmora kraćih od 30 minuta, pisanja radnih izvješća, čekanja ili zastoja za koje nisu odgovorni zaposleni a za to vrijeme su primili plaću.

U izvršene sate rada nisu uključeni sati kada zaposlene osobe nisu radile ili ih nije bilo na radnom mjestu (dnevni odmor dulji od 30 minuta, godišnji odmor, plaćen dopust, praznici i neradni dani utvrđeni zakonom, odsutnost zbog bolovanja bilo koje vrste, stručnog usavršavanja, plaćeni dopust do 7 dana, prevoz na posao i s posla).

Koeficijent varijacije (CV) je relativna mjera (postotak) pouzdanosti procjene i govori o širini intervala pouzdanosti.

Kratice i znakovi:

KD BiH – klasifikacija djelatnosti KDBiH 2010 (NACE Rev.2)
0 podatak je manji od 0,5

() podatak je manje siguran - koeficijent varijacije (CV)
 $10\% \leq CV < 20\%$

(()) podatak je nesiguran - koeficijent varijacije (CV) 20%
 $\leq CV < 30\%$

• podatak je ekstremno nesiguran - koeficijent varijacije (CV) $CV \geq 30\%$

– nema pojave

Hours actually worked are a part of the total paid hours and include hours actually worked (effective hours worked) during full-time working hours, as well as working hours shorter or longer than the standard full-time working hours. They also include hours during which employees were present at the workplace but did not perform work due to machine breakdowns or cleaning, preparation or cleaning of tools, temporary lack of work, breaks shorter than 30 minutes, preparation of work reports, waiting time or work stoppages for which employees were not responsible, provided that they received pay for that time.

Hours actually worked do not cover hours when employees did not work or they were absent from workplace (daily breaks longer than 30 minutes, annual leave, paid leave, public holidays and other non-working days prescribed by law, absence due to sick leave of any kind, vocational training, paid leave of up to 7 days, and travel to and from work).

Coefficient of variation (CV) is a relative measure (percent) of reliability estimates, and indicates the width of the confidence interval.

Abbreviations and symbols:

KD BiH – NACE Rev.2 Classification of Economic Activities
0 value is less than 0,5

() the data are less certain if the coefficient of variance (CV)
 $10\% \leq CV < 20\%$

(()) the data are uncertain if the coefficient of variance (CV)
 $20\% \leq CV < 30\%$

• the data are extremely uncertain if the coefficient of variance (CV) $CV \geq 30\%$

– no occurrence

Publikuje Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 911 911 | Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail: bhas@bhas.gov.ba | Internetska stranica/Web site: www.bhas.gov.ba

Odgovorne osobe/Responsible persons:

Radoslav Ćorović, pomoćnik direktorice za demografiju i socijalne statistike
Radoslav Ćorović, Assistant Director of Demography and Social Statistics

Vesna Ćužić, direktorica
Vesna Ćužić, Director

Saopćenje priredili: Radoslav Ćorović, Vladimir Mijović i Tijana Popić
Prepared by: Radoslav Ćorović, Vladimir Mijović i Tijana Popić



Razmislite o očuvanju okoliša prije štampanja dokumenta.
Please consider the environment before printing this document.